

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 24937-07-15 ח' נ' ק'

לפני כבוד השופטת הילה גורביץ שינפלד

התובעת: ע.ח.ת.ז. -----

ע"י ב"כ עו"ד דורית ענבר סברדליק

נגד

הנתבע: ע.י.ק.ת.ז. -----

ע"י ב"כ עו"ד תייסיר חסון

פסק דין

תביעה למתן צו הצהרתי לפיו לתובעת מחצית הזכויות על המקרקעין בהם התגוררו הצדדים במשותף במהלך חייהם המשותפים והרשומים על שם סבו של אבי הבעל-הנתבע.

הצדדים ועובדות שאין עליהן מחלוקת:

1. התובעת והנתבע, בני העדה הדרוזית התארכו ז"ל ביום 04.09.1998 וערכו את מסיבת חתונתם ביום 07.05.1999.

2. בנובמבר 2014 עזבה התובעת את הבית המשותף והצדדים התגרשו.

3. מיום מסיבת חתונתם ועד לחודש נובמבר 2014, התגוררו הצדדים בבית אשר נבנה על מקרקעין הידועים כגוש XXX חלקה XX ב-XXX ואשר הזכויות בהם רשומות על שם סב רבא של הנתבע (להלן: "המקרקעין" או "הבית").

4. אבי הנתבע, מר י.ע.ק. ז"ל, זכאי להירשם כבעל הזכויות במקרקעין וזאת מכוח פסק דין שניתן בת.א. 445/63.

5. בהיתר הבנייה שהתבקש והוצא לבניית הבית על המקרקעין נרשם כי מבקשי ההיתר הם בני הזוג ובעל הזכויות הוא אבי הנתבע.

6. בני הזוג נטלו משכנתא מבנק עצמאות ולהבטחתה, נרשם ביום 17.1.1999 נרשם משכון ברשם המשכונות, על "זכויות במקרקעין: זכויות חוזיות ואחרות שיש לחייבים, לבעל/י הנכס בנכס, לרבות עתידיות, וכל כסף שיגיע לנכס: דמי נזק, כספי ביטוח, דמי שכירות, הכל כמפורט בהסכם". לזכות הבנק כשהחייבים הם הצדדים.

7. בחודש נובמבר 2014, כ-15 שנים לאחר מסיבת חתונתם, עזבה התובעת את הבית.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 24937-07-15 ח' נ' ק'

טענות הצדדים :-

- 1
2
3 .8 בכתב התביעה נטען כי שגרת חיי הנישואין של הצדדים הייתה דיכוי התובעת, השפלה
4 וביזוי יומיומי ואלימות פיזית של הנתבע כנגד התובעת; נטען כי התובעת והנתבע הם
5 הבעלים של הבית בו התגוררו בתקופת החיים המשותפים ואשר הם בנו יחדיו לאחר
6 האירוסין. נטען כי למימון הבנייה, הצדדים נטלו משכנתא ביום 31.12.98. כן נטען כי
7 בתקופת האירוסין התובעת עבדה והעבירה משכורתה לצרכי השלמת הבנייה. אשר לרכוש
8 נוסף, נטען כי לנוכח הנישואין הממושכים בין הצדדים, יש לראות את כל רכושם כמשותף.
9 בית המשפט התבקש לחייב את הנתבע ליתן תצהיר המפרט את כל רכושו (כך במקור) וליתן
10 צו המצהיר כי התובעת היא הבעלים או הזכאית להירשם כבעלים של מחצית הזכויות
11 במקרקעין והמיטלטלין שנרכשו במהלך חיי הנישואין.
12
13 בסיכומיה טענה התובעת כי בסמוך ליום אירוסיהם הצדדים קיבלו רשות מאת אבי הנתבע
14 לבנות את ביתם על שטח אדמה השייך לו. כן נטען כי הבית הוא נכס חיצוני אשר הוכחה
15 לגביו כוונת שיתוף של הנתבע והתובעת ויש להביאו בחשבון ככס בר איזון. כן נטען כי
16 מאחר ועסקינן בדירת מגורים, ניתן להפחית מהנטל המוטל על כתפי התובעת להוכיח כוונת
17 שיתוף, כי התובעת עמדה בנטל, והוכיחה "דבר מה נוסף" – משכנתא, היתר בניה, תכתובת,
18 שיפוץ במהלך החיים המשותפים ו-3 ילדים משותפים, כך שיש לקבוע כי הוכח שיתוף בנכס
19 חיצוני ולקבוע כי הזכויות בבית משותפות לשני הצדדים. לחילופין נתבעו פיצויי הסתמכות.
20
21 .9 בכתב ההגנה הוכחו טענות התובעת. נטען כי נישואי הצדדים החלו ביום 07.05.99 וחייהם
22 היו רגועים. הנתבע היה המפרנס היחידי לכלכלת הבית והרקע לקרע בין הצדדים הוא
23 פטירת אחיה ואביה של התובעת אשר גרמו לשינויים בהתנהלות התובעת, שחדלה לקיים
24 חובותיה הביתיות והבסיסיות כבת זוג וכאם. נטען כי לצדדים אין זכויות במקרקעין או
25 בבית. הזכויות של המקרקעין רשומות על שם סבו של אבי הנתבע, הזכאי להירשם כבעל
26 הזכויות ונתן לצדדים רשות להשתמש במקרקעין ובבית שבנה. נטען כי אין בנטילת
27 משכנתא או הוצאת היתר בנייה על שם הצדדים להקנות זכויות במקרקעין. כן נטען כי
28 הנתבע שילם את החזרי המשכנתא לבדו. התובעת לא עבדה בתקופת האירוסין, ובתקופת
29 הנישואין עבדה תקופה קצרה. לכתב ההגנה צורף הסכם שנחתם בין הצדדים ביום 15.11.15
30 ואושר בבית הדין הדרוזי. ההסכם עוסק בזכויות פיצוי עבור גירושין (אִיִּל וּדְרָאן), מזונות
31 קטינים ומשמורתם.
32
33 בסיכומיו טען הנתבע לשינוי חזית. נטען כי טענת התובעת לפיצויי הסתמכות הועלתה
34 לראשונה בסיכומיה וכך גם גרסאות שונות שהועלו על מנת לשפר עמדות ולהביא עובדות
35 שלא נטענו קודם לכן. לגוף העובדות נטען כי אבי הנתבע בנה את הבית עוד טרם הנישואין

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 15-07-24937 ח' נ' ק'

- 1 ושילם את עלויות הבנייה. נטען כי התובעת לא הגישה תביעה לסעד הצהרתי ולכן לא ניתן
2 לפרק את השיתוף. כן נטען כי הצדדים התגוררו בבית ברשות הורי הנתבע.
3 10. כתבי טענות הצדדים מתייחסים אף לחלוקת מיטלטלין – אלא שעל פי החלטתי מיום
4 9.12.15 המיטלטלין חולקו על פי רשימות והצדדים צמצמו טענותיהם לשאלה אחת
5 שבמחלוקת: האם התובעת היא הבעלים של מחצית מהבית ומקרקעין עליו הוא נבנה.
6
7 11. אודה כי תביעת התובעת לוקה באי בהירות ורק בסיכומיה הובהר כי טענתה היא לכוונת
8 שיתוף ספציפי, בנכס חיצוני ולא בבנייה ונטיעה במקרקעי הזולת.
9
10 דיון והכרעה:
11
12 12. סעיף 125(א) לחוק המקרקעין תשכ"ט-1969 קובע כי רישום הזכויות במקרקעין מוסדרים
13 מהווה ראיה חותכת לזהות הבעלים של המקרקעין. מטרת סעיף 125 הנ"ל היא להגן על
14 אמינותו של המרשם. וכך לשון הסעיף:
15 "125. כוח ההוכחה של רישום. (א) רישום בפנקסים לגבי מקרקעין מוסדרים
16 יהווה ראיה חותכת לתוכנו, אולם, אין בכך כדי לגרוע מהוראות סעיפים 93
17 עד 95 לפקודת הסדר זכויות במקרקעין [נוסח חדש], תשכ"ט 1969..."
18
19 בנוסף, נקבע בסעיפים 7+8 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969 כי עסקה במקרקעין טעונה
20 רישום ועסקה שלא נגמרה ברישום היא בגדר התחייבות לעשות עסקה והתחייבות כזו
21 מחייבת מסמך בכתב.
22
23 13. לאור כך, הנטל להוכיח כי הרישום בפנקסי המקרקעין אינו משקף את מצב הזכויות
24 במקרקעין הוא נטל כבד והוא מוטל על כתפי הצד המבקש לסתור את הרישום. ובמקרה
25 כאן על כתפי התובעת הטוענת לבעלות במקרקעין הרשומים על שם סב רבא של הנתבע.
26
27 14. בבע"מ 5939/04 פלוני נ' פלונית, פדי נט (1) 665, 671-2, נאמר מפני כבוד השופט
28 רובינשטיין:
29 "רוח העידן, פתיחת הדלתות לגישה שאינה 'פורמלית' בלבד הנאחזת
30 ברישום הנכס, אלא בוחנת מצבים חברתיים ואישיים למהותם, מרחפת על
31 פני הפסיקה מזה שנים באשר לשיתוף הנכסים גם לגבי נכסים שנרכשו לפני
32 הנישואין ובייחוד דירת המגורים... יש ביסוד הדברים ציפיה להגינות
33 ביחסים בין בני אדם בכלל - נגזרת של תום הלב החולש על המשפט
34 הפרטי... ככל שהתוכן המשותף שנוצק לקניין, ובוודאי לדירת המגורים של
35 זוג ומשפחה, משמעותי יותר, וככל שהיתה שותפות נמשכת בחיי הנישואין
36 ולה ביטויים מסוגים שונים, גם אם לא היו החיים הללו 'גן של ורדים' בכל
37 עת ובכל שעה, כך מצדיקה ההגינות כי תגבר ההתייחסות לחזקת השיתוף,
38 במיוחד על נכס כמו דירת מגורים, קן המשפחה".
39
40

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 15-07-24937 ח' נ' ק'

- 1 בהמשך לכך, בע"א 9167/08 פלוני נ' פלונית מיום 27.11.08 בית המשפט העליון הכיר
2 באפשרות כי במקרים נדירים הלכת שיתוף או שיתוף ספציפי מכוח הדין הכללי, יקנו לבן
3 זוג זכויות בנכס שרשום על צד ג' או בנכס שלא היה רשום מעולם על מי מבני הזוג וזאת
4 במקרה בו הרישום הפורמאלי לא שיקף נכונה את המציאות.
- 5 15. כידוע, במקרה של בני זוג אשר חל עליהם חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973, גם
6 אם מדובר בנכס חיצוני, ניתן להוכיח לגביו כוונת שיתוף ספציפית מכוח הדין הכללי.
7
- 8 השאלה אם הוכחה כוונת שיתוף ספציפית בנכס היא שאלה שבעובדה. ראו בע"מ 2948/07
9 פלונית נ' פלוני מיום 18.4.2007 וכן בע"מ 4545/09 פלוני נ' פלונית, מיום 7.1.2010. יש
10 לבחון את הנתונים והעובדות בכל מקרה לגופו ולתור אחר "דבר מה נוסף". בפרט יש לבחון
11 אומד דעת בני הזוג, כוונתם, ציפיותם הלגיטימיות, ההסכמות שהוסכמו ונסיבות החיים
12 ביחס לנכס הספציפי. ראו ע"א 7750/10 מרים בן גיאת נ' הכשרת הישוב ביטוח בע"מ מיום
13 11.8.2011 (להלן: "גיאת"). נאמר כי מפסק דין גיאת ניתן להבין כי במקרה של דירת
14 מגורים רף הנטל ביחס לדירת מגורים הופחת עוד יותר ראו השופט סילמן בתמ"ש 12236-
15 04-09 פלונית נ' פלוני, מיום 31.1.2012 סעיף 15 לפסה"ד. ואכן, הרף הלך ופחת, ובבע"מ
16 1398/11 אלמונית נ' אלמוני מיום 26.12.2012. נאמר כי ניתן להסתפק בהבטחות ומצגים
17 אקטיביים והסתמכות.
- 18
- 19 16. הנסיבות כאן הן, כטענת התובעת בסעיף 3 לסיכומיה, בשל הרקע הייחודי לחברה הדרוזית
20 המסורתית. במסגרת זו וכחברות מסורתיות אחרות, על פי הנוהג, עם נישואי בני הזוג,
21 עוברים בני הזוג להתגורר במקרקעין השייכים בדרך כלל למשפחת הבעל. בחלק מן
22 המקרים הם נכנסים להתגורר בבית קיים ובחלק מן המקרים הם נכנסים להתגורר בבית
23 שנבנה עובר לנישואין. ראו תמ"ש (קריות) 4141/02 פלונית נ' פלוני, מיום 11.3.2009 בסעיף
24 14 לפסה"ד.
25
- 26 לא בכל המקרים הללו, מוענקות לבן הזוג שאינו רשום, זכויות קניין במקרקעין, פעמים
27 מדובר בעזרה וסיוע משפחתי או ברישיון מגורים בלבד. ראו לדוגמא תמ"ש (חי) 37372-07-
28 12 ס.מ. נ' ב.מ. סעיפים 18-21 לפסק דינה של השופטת מירז מיום 10.9.14. והשוו עמ"ש
29 (חי) 23200-04-12 פלונית נ' פלוני, מיום 1.7.2012, שם המקרקעין ניתנו במתנה לבן הזוג
30 הרשום, מה שאינו מתקיים במקרה כאן. עם זאת ישנן מקרים בהם יש להעניק לבן הזוג
31 זכויות קניין בנכס בשל הסתמכות, ציפייה או התחייבות.
32
- 33 17. במקרה כאן, לאחר שבחנתי כלל העדויות, הראיות והנסיבות מצאתי כי התובעת עמדה
34 בנטל כי יש להכיר בזכויות קניין שלה במקרקעין, אך בשיתוף חלקי. ואלו נימוקי:
35

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 24937-07-15 ח' נ' ק'

1 העדויות והראיות שהוגשו, הביאו למסקנה כי המקרה כאן הוא אחד מבין אותם מקרים .18
2 נדירים בהם הוכחה כוונת שיתוף גם לגבי נכס הרשום על שם צד ג' - אותם מקרקעין
3 שיוחדו לנתבע ומשפחתו ונבנה עליהם בית שיועד לנתבע ומשפחתו. בשיקולי הבאתי
4 בחשבון בין היתר את הנתונים כי:

5
6
7 18.1 בתקופת האירוסין ועד למסיבת החתונה, התבקש והוצא היתר בניה לבית (ביום
8 31.12.1998). בעלי היתר הבניה הם בני הזוג. ת/7+ת/8. את ההיתר הגיש אבי
9 הנתבע מי שלכאורה זכאי להירשם כבעלי הקרקע – ראו סעיף 7 לתצהיר אימו של
10 הנתבע נ/8, עדות העד מטעם הנתבע מר ו' ו' בעמוד 38 שורות 21-35 ואילך, ועדות
11 אחי הנתבע בעמוד 11 שורות 3-15.

12
13 בית המגורים נבנה בתקופת האירוסין ובנייתו הושלמה לפני מסיבת החתונה. ראו
14 עדות אחי התובעת בעמוד 12 שורה 5 ובעמוד 21 שורה 5. מיד לאחר מסיבת
15 החתונה הצדדים נכנסו להתגורר בבית והוכח כי את הבנייה מימנו הורי הנתבע
16 בלבד. ראו, בין היתר, תצהירי הנתבע ועדיו וכן נספחים "ו"ו" ו"ז" לתצהיר נ/6
17 וטענות התובעת עצמה בסעיף 3 לסיכומיה, כי הצדדים נהגו "כמקובל וכנהוג"
18 בחברה הדרוזית. וגם
19 ראו עדות אחות התובעת בעמוד 22 שורות 14-15, עדות העד מר ו' ו' בעמוד 38
20 שורות 21-24 ועדות הנתבע בעמוד 26 שורות 13-22

21
22 זה המקום להזכיר כי בדת הדרוזית אירוע הנישואין נחלק לשניים: –תקופת
23 האירוסין שתחילתה בחוזה נישואין, חוזה הנישואין נערך על ידי הקאדי או מי
24 שהקאדי הסמיכו בנוכחות 4 עדים. החל ממועד חוזה הנישואין חייב הבעל במוהר
25 אשתו ומזונותיה ובני הזוג אף יורשים זה את זה ולאחר עריכת חוזה הנישואין יש
26 הכרח בהליך גירושין אף אם לא נתקיימה מסיבת חתונה. **עם זאת תקופת**
27 **האירוסין אינה תקופה של שיתוף כלכלי או ניהול משק בית משותף.** תקופת
28 האירוסים מסתיימת עם פרסום דבר הנישואין ומעבר האישה לבית בעלה, אירוע
29 שהוא בדרך כלל מסיבת החתונה, שאז גם מותרת האישה לבעלה. ראו **אשנב**
30 **למשפט הדרוזי ומדריך לדיני המעמד האישי בעדה הדרוזית**, הוצאת משרד
31 המשפטים-בתי הדין הדתיים הדרוזים, ינואר 2016, וכן פרקים 3-4 לחוק המעמד
32 האישי של העדה הדרוזית בישראל. כן ראו עדות העד מר ו' ו' בעמוד 45 שורה 28
33 ואילך.

34
35 18.2 הצדדים נטלו בדצמבר 1998 משכנתא על סך של 80,000 ₪ מאת בנק עצמאות,
36 אביו של הנתבע ערב להלוואת המשכנתא ולהבטחתה נרשם משכון על "זכויות

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 15-07-24937 ח' נ' ק'

- 1 במקרקעין" לטובת הבנק הממשכן, בינואר 1999. ראו נספח "ג" לתצהיר התובעת
2 ת/5 – היינו בתקופת האירוסין.
3
- 4 18.3 לצורך נטילת המשכנתא ובמועד נטילתה, נתקבלה שומת מקרקעין בה צוין כי
5 מזמין השומה הם בני הזוג. על פי השומה, במועד עריכתה היה על המגרש בית
6 בשלבי בנייה, שלד גמור, טיח פנים ראשוני ומשקופים עיוורים. לא נעשה פיתוח
7 במגרש. ראו נספח "ד" לתצהיר התובעת ת/5.
8
- 9 18.4 לצורך קבלת המשכנתא נשלח מכתב ע"י עו"ד מועין חסון לבנק הממשכן. המכתב
10 הוזמן על ידי אביו של הנתבע לצורך קבלת משכנתא למשרתים בצה"ל, כפי שניתן
11 היה באותה תקופה כאשר לא היו רשומות זכויות. בכתב זה הוצגו הצדדים כמי
12 שזכאים להירשם כבעלי הזכויות בבית - וכך נרשם שם "הנכס הנ"ל טרם נרשם
13 על שמותיהם של מרשיי בלשכת רישום המקרקעין בחיפה והליך הרישום יארך
14 כ-6 חודשים והוא כרוך בהוצאת שני צווי ירושה לשם השלמת ההעברה ורישום
15 המשכנתא לטובתכם בו זמנית". מוצג ת/6. הנתבע העיד בעמוד 28 שורות 8-1, כי
16 מי שפנה לעוה"ד היה אביו ז"ל ולא הצדדים. כן הוגש הסכם הלוואה חתום על ידי
17 שני הצדדים ונטען על ידי הנתבע כי בשנות 90 לצורך קבלת מענק למשרתים
18 בצה"ל די היה במסמכים אלו לקבלת משכנתא.
19
- 20 18.5 בית המגורים שימש את בני הזוג כל שנות חיהם המשותפים.
21
- 22 18.6 הצדדים היו נשואים כ-15 שנים, בבית זה חיו וגידלו את 3 ילדיהם המשותפים.
23 כפועל יוצא, ושעוסקים אנו "ביהלום שבכתרי", רף ההוכחה בדבר "דבר מה נוסף"
24 פחת.
25
- 26 18.7 במהלך החיים המשותפים התובעת עבדה לתקופות קצרות ועזרה בכלכלת הבית,
27 הן חוץ והן פנים. ראו עדות אחי התובעת בעמוד 12 שורות 11-17, עדות אחות
28 התובעת בעמוד 15 שורות 3-31, עדות גיס התובעת-מר ח.ע בעמוד 25 שורות 18-22
29 ויש להכיר במאמציה ותרומתה כמרחיבים ומחילים את השיתוף.
30
- 31 18.8 מקובלת עלי הגישה כי בחברה המסורתית יש להקל את הנטל - שכן שיתוף
32 ספציפי אינו רק תוצאה מערכת נסיבות או מבנה משפטי אלא הוא מבטא תחושת
33 צדק, ואת חלקה של האישה בעמלה של אישה בחברה המסורתית. ראו בע"מ
34 7181/12 פלוני נ' פלונית מיום 19.11.2012 שקיבל את גישת השופט סילמן בתמ"ש
35 12236-04-09 (לעיל בסעיף 15) וראו גם עמ"ש (חי) 38494-06-14 ע. נ. נ. מיום
36 .30.12.2014

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 24937-07-15 ח' נ' ק'

1
2 אבהיר כי בנסיבות כאן, אין בעובדה שהוכח בראיות ובעדויות כי הבית נבנה כולו במימון .19
3 הורי הנתבע, כנהוג וכמקובל בעדה הדרונית המסורתית והתובעת לא העבירה כספים
4 למימון בניית הבית או להשבתו/שיפוצו גם לא בתקופת החיים המשותפים – לשנות
5 מתוצאה. התובעת הגישה מסמכים המעידים כי אבי הנתבע ייחד את המקרקעין למגורי
6 הנתבע ומשפחתו ובין התובעת לבין הנתבע הוכחה כוונת שיתוף ספציפי ביחס לבית
7 מגוריהם. לא נטען כי הוצגה לתובעת עמדה אחרת במהלך החיים המשותפים, מסמכי היתר
8 הבניה ורישום משכון על זכויות במקרקעין-שלכאורה לצדדים אין בהם כל זכויות, הם
9 למעלה מהרף הנדרש, להוכחת כוונת שיתוף בבית מגורים משותף. ראו גם עדות התובעת
10 בעמוד 30 שורות 7-12.

11
12 כך גם לא נעלם מעיניי כי מאחר ואנו עוסקים בתביעה לסעד הצהרתי הייתה חובה על .20
13 התובעת לצרף כנתבעים את בעלי הזכויות הרשום (עזבון הסב) ואת הזכאי להירשם (אבי
14 הנתבע). לכאורה אין המדובר במכשול פורמלי בלבד – אלא בפגיעה בזכויות בעל קניין
15 רשום, אשר כלל לא צורף להליך. ראו עמ"ש 11098-09-14, 59251-09-14 (חי) מיום
16 18.2.2015, בערעור על פסק דינו המקיף של שופט סילמן בתמ"ש 3350/08 מיום 24.6.2014.
17 אלא שגם בכך אין לשנות מהתוצאה – שכן, במקרה כאן, אין מחלוקת בין הצדדים כי הבית
18 נבנה לשימוש הנתבע ומשפחתו, וכך גם עסקינן בזכויותיו האובליגטוריות ולא הקנייניות
19 של אבי הנתבע ז"ל ועל פי עדי הנתבע, התובעת הייתה זכאית להמשיך ולהתגורר בבית ככול
20 שהצדדים היו חיים יחדיו. ראו עדות אחי הנתבע בעמוד 14 שורות 28-30 ועדות אמו של
21 הנתבע בעמוד 54 שורות 15-25 שהעידה כי :

22
23 **ש"ש. וכשאת לטענתך מאפשרת לע' וע' לגור בבית שלטענתך את בנית זה**
24 **גם לכל החיים אם הם חיים חיים נורמליים?**
25 **ת. הכוונה הייתה שהילדים שלו יגדלו בבית הזה עם ע' וע', הבנת**
26 **אותי או לא?**
27 **ש. התכוונת שכל עוד ע' וע' ביחד, זה לכל החיים, אם הם חיים חיים**
28 **טובים ואם לא אז לא?**
29 **ת. הכוונה שלי שאם הם חיים ביחד זה לכל החיים, 100%, ואם הם כל**
30 **אחד לחוד, אז זה הבית שלי. "**

31
32 לפיכך, איני סבורה כי אי צירוף בעל הזכות הרשום או הזכאי להירשם (יותר נכון עיזבונם)
33 מביא לדחיית עתירת התובעת לסעד הצהרתי.

34
35 התובעת עתרה לסעד הצהרתי. רק בסיכומיה ולראשונה, עתרה התובעת לתשלום פיצויים .21
36 בגין הסתמכותה. משעתרה לכך התובעת לראשונה בסיכומיה, עתירה זו לא תידון. בעל דין
37 אינו רשאי לחרוג מגדר המחלוקת והסעד כפי שפורטו בכתב טענותיו ללא הסכמת הצד
38 שכנגד. ובעל דין אינו יכול לזכות בסעד שלא עתר לו ואשר לא ניתנה לצד שכנגד הזדמנות
39 להתגונן מפניו. ראו ר"ע 674/86 מ.י. נ' נאות סיני, **כפר שיתופי מיסודם של גרעיני חרות**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 24937-07-15 ח' נ' ק'

1 בית"ר בע"מ, פד"י מב(2) 527 וגם ע"א 8659/99 חברת נוף ים כחול השקעות ופיתוח
2 פרויקטים בע"מ נ' פיינרו, פד"י נד(2) 625, עמוד 633:

3
4 "מושכלות ראשונים הם כי בית-המשפט לא יפסוק לטובת תובע סעד אשר
5 לא נתבקש, ובכלל זה סעד אשר לא נתבקש כלפי בעל-הדין המערער".

6
7 אמנם, קיימים מקרים חריגים בהם ניתן ליתן סעד שלא התבקש, אך זאת, רק כאשר הסעד
8 נובע מהסעד שכן התבקש, העובדות והטענות למתן סעד שכזה התבררו והוכחו וחובת
9 הצדק מחייבת מתן סעד שכזה. ראו ע"א 7731/11 צוראל אגודה להתיישבות חקלאית נ'
10 אביטן מיום 15.8.13. המקרה כאן אינו מבין המקרים החריגים הללו. השוו בע"מ 7181/12
11 פלוני נ' פלונית מיום 19.11.2012, שם הנתבע לא התנגד לסעד שהתבקש בסיכומים - פירוק
12 שיתוף על דרך תשלום שווי.

13
14 שיעור השיתוף. בנסיבות מורכבות כאן, ובהעדר מסמכים לעסקת היסוד מכוחה ניטלה .22
15 משכנתא ונרשם משכון, או הוכחות להשקעה ושיפוצים מהותיים, הגעתי למסקנה כי יש
16 מקום לקבוע שיתוף חלקי, היינו "שיתוף והחרגה גם יחד" – ראו תמ"ש 27693-08-14
17 פלונית נ' פלוני מיום 11.8.2015.

18
19 לאחר שבחנתי שווי הבית על פי שומת המקרקעין שנערכה בדצמבר 1998 שקבעה סך של
20 260,000 ₪, שקלתי את סכום ההלוואה שנלקחה על ידי הצדדים במשותף והובטחה
21 במשכון על זכויות במקרקעין בסך של 80,000 ₪, את עלויות בנייה צפויות לאחר שווי
22 השומה על פי השומה בסך של 190,000 ₪, את שווי הבית על פי אותה שומה לאחר טופס 4
23 שהוערך בסך של 450,000 ₪ (ראו גם עדות אחרת התובעת בעמוד 13 שורות 27-33), את
24 עדויות הצדדים על אופן ניהול משק הבית המשותף, את העובדה כי טרם הושבו כל תשלומי
25 המשכנתא והם משולמים על ידי הנתבע, את תקופת הנישואין שאינה ארוכה, של צדדים
26 שנישאו בגיל צעיר, הנני מעמידה את חלקה של התובעת במקרקעין על שיעור של 17%
27 משווי המקרקעין, במועד עזיבת התובעת את הבית.

28
29 מאחר ונטען שלאחר הפירוד נעשו השבחות ושיפוצים - עדות הנתבע בעמוד 31 שורות 25-
30 26, השיעור הוא מהשווי לאותה עת ויש להפחית משיעור חלקה את שווי השבחות
31 והתוספות שבוצעו לאחר מועד זה. לצורך כך בדעתי למנות את השמאי מהנדס מר דן
32 ברלינר כמומחה מטעם בית המשפט. בשכרו יישאו הצדדים בחלקים שווים. הצדדים
33 רשאים להגיש עמדותיהם אשר לזהות השמאי תוך 15 ובהעדר עמדה אחרת בחלוף המועד,
34 ייחתם צו מינוי בהתאם.

35
36 בשולי פסה"ד אציין כי ההכרעה בתיק זה לא הייתה פשוטה כלל ועיקר. ייתכן וההכרעה .23
37 הייתה קלה יותר, באם הסעד הנתבע היה כספי בלבד, דבר שאף היה מקל על מימושו.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 15-07-24937 ח' נ' ק'

1
2
3
4
5
6
7

24. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

מותר לפרסום בהשמטת פרטים מזהים, תיקוני הגהה ועריכה.

המזכירות תמציא לצדדים ותסגור התיק.

ניתן היום, כ"ח סיוון תשע"ח, 11 יוני 2018, בהעדר הצדדים.

8
9

הילה גורביץ שינפלד, שופטת

התביעה סגורה